

השבועון המצויר לאינפורמציה

החוב נליקטוס 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אח"י") ת.ד. 186, טל. (ומני) 46785 מען למכרמים: "עולםספר" משרד המערכת בירושלים. החוב דוד המלך (יוליאנו). פול משרד הספר.

העורך הראשי: אורי בכנרי ראש המערכת: שלום כהן

עורך הכיתוב: מיכאל אלמו (ומני) הכתב הראשי: יהודה נבאי

עורך התבנית: ד"ר שלום הראשי: פול גולדמן

עורכי מדורים: מיכאל אלמו, ניצה נבאי, ירוחם נבאי, תמר תדמור, יחיאל בשן

משתתפים קבועים: פרנצה גרוכנר, רפאל חיים, אוסקר מאוכר, פיליס טיארי, צבי שש

ראש-מערכת, ירושלים: מ"מ ראש-מערכת, חיפה: דוד רובינר

סופר-רחוק: מונטי נייקובס, נבריאל דנון, יצחק המאירי, שמואל מירון הפו"ל: העולם הזה בע"מ, רפוס ישראל, תל-אביב

מכתבים

הפצצה והרית

אשר למכתבו של משה בריאש (העולם הזה 790), הפרות בחשיבות הפצצה, אולם אף העתיר נות לא הדגישה את המאורע די הצורך.

יהודה נבאי, תל-אביב כשנפלת הפצצה במערכת קבעתם מיר כי הדתים זרקו אותה. אני מקוה כי, אם העניין יובהר אי פעם, תזכרו שאין זדבר כך.

טוב היה אילו הייתם מנסקים בקו הזנעני של עתונכם. לא תתכן אחרות שמית כאשר יש נגודים כך גדולים בין היהודים והערבים. ליהודים תרי בות עתיקה, לערבים ברות עתיקה.

אוהד העתון, תל-אביב אם אתם חושבים שנוער דתי זרק את הפצצה, הדתיים לא על מי שאיננו יכול לתאר לעצמי איוה עולו עשו לכס. אם יזרקו שנית פצצה, הרי כך מניע לכס שוב.

א. איתן, חיפה את מי לקרב? לפי דעתכם, הדרושה לקרב רחוקים היא פחות חשובה מן ההכרח לקרב קרובים... שנתרחקו רצוני שתתפשו דרכים לקרב את הנוער מעדות שונות, להרוס את המחיצות בין תימני, ספרדי ואשכנזי.

תפקיד זה הוא חשוב מאד יותר מעשי מאשר רכישת ידידותו של רבתי כמאז. (העולם הזה 788). א. פורמן, יפו

הכרתו את ריבחי כמאל בעת שעברנו יחד במט שלת המנדט. הוא הראה כשרון ניכר בלימוד ערבית ועברית. הוא ניסה לקרב את שני העמים באותה תקופה.

את הניגוד בין שריוני לעמדתו או, יש ליחס לשני נורמים: לחץ הסביבה בה הוא נמצא — תמיד סבל מאיבת עמו משום שהראה עצמאות בחלד מחשבתו. הוא מצא מקלט בחברת יודים יהודים. יש להתייחס אליו כאל אנוס הנאלץ לעשות את המטלות הערבים בלבוש עברי.

אפשרות שניה היא, כי אכרה תקוותו לשלום בין העמים. ייתכן אף כי מעולם לא הימה כחוננו כנה ולמעשה תמיד היה ערבי לאומני. לדעתי אין להקדיש לו תשומת לב רצינית.

נתן ריבוא, רחובות מעורו לא האונתי לריבוי כמאל אך תמיהני על מכתבו של יצחק שאראבאן (העולם הזה 790) הדורא תנר על קרייני קול ישראל. מי יתן ובני ישראל כולם יזכרו בקרייני קול ישראל. אני מוצא שום פנס במכתב ובהיגוי שלהם.

טביה שחר, ירושלים הפסקים והרגומנית ראיתי את תמונתו של שולמית נלכר, (העולם הזה 782). איוו נקרה! נושא מצוינו לפסל שהייתי קורא לו: "ישראל". אגב, האם יש פסקים בישראל? עד כמה שזכור לי מן התנ"ך אמנות הפיסול אמורה לפי הדת היהודית.

זונדר שקולניק, ניו-יורק הקורא שקולניק יכול להרגע, יש פסלים בישראל. על כל פנים, אנשים הטוענים שהם פסלים.

מערה בלתי שקופה? מאמרכם על אדון גרץ (העולם הזה 790) היה בלתי שקוף. מדוע אין לאדון גרץ חלק בים? אבקש תשובה.

עפרה גרוסמן, הרצליה אין לשער כי אדן יקבל עתה מאיוו שהיא ממטלה תעודת קצין או ימאי אחראי.

רצוני לציין כי מאמרכם על אדון גרץ היה חד צדדי. אין הוא הולם אתכם. כדאי כי תשמעו את הצד השני. כדאי ימצא האיש אשר ימסור לכם את הפרטים.

ש. צ., נתניה העולם הזה שלח את המאמר, כרגיל, לצד היחס לעורכים לפני עשרה חודשים התחלתי ללמוד עברית. חפשי תי עתון אשר יציג בפני את ההווה בארץ, ולא תעמולה מפלגתית. מצאתי את עתונכם, אם כי אינני מודעה תמיד עם תכנון.

אתם היתורים המתחסים לעולים החדשים בצור רה אנושית. אין אתם מתעלמים גם מן הצדדים השלימים של תבעיה. עתונכם חייב להרכיב כבדו קת בעית הקליטה הכלכלית והרוחנית של העליה החדשה.

הרמיון והאמת אהרן וולגרט, מעברת הריטוב הפרטים על כווא ארצה (העולם הזה 789) היו מדויקים לא רק כמובנם הטכני, כי אם אף מבחינת ההעלך הנפשי. איני יודע מי ספר לכם את הפר



הוא 62

גליון זה מופיע ביום הראשון של שנת 1953. לפני קרוב לחודש ישבו חברי המערכת, התחבטו בשאלה פשוטה: מי יופיע על שער הגליון הזה?

בראש השנה העברי נוהג העולם הזה לבחור באישה השנה. האדם שהשפיע במידה הרבה ביותר, לטובה או לרעה, על החודש. בראש השנה הנוצרי נוהג העולם הזה הצפות לתוך מחשבי העתיד, לעזור לקוראיו להתרומם לשעה קלה מעל לענייני יומיום ושגשגה. לחשוב על עתידם כבני המין האנושי, חיילים קטנים המשתתפים במצעד הגדול של התקופות.

לפני שנתיים הופיע על שער העולם הזה (687) קוף גדול מגן החיות בתל-אביב, כשהוא מחזיק בידיו מפצץ חדיש (שהפך בינתיים מיושן). שער זה בא לבטא את מצב הרוח ששרר בארץ מעטים אחרי פרוץ מלחמת קוריאה, רמז על הבדיחה הישנה אודות שני הקופים ששררו בבינגל אחרי שכל הגוע האנושי השמיד את עצמו בפצצות אטום, שאלו קוף את רעהו? "מה? האם עלינו להתחיל בכל העסק מחדש?" אותו קוף לא רצה. אגב, לשפת פועלה, וצלם העולם הזה היה נאלץ לרדוף אחריו משך כמה שעות.

לפני שנה היינו צנועים יותר. הסתפקנו בשער שעליו הופיע תינוק בריימו, הצופה אל העתיד, כשפניו אינן נלהבות כלל (העולם הזה 740).

השנה רצינו להביא אליך את העתיד הגדול, על כל האפשרויות המהפכניות הצפויות בו. האיש המסמל עתיד זה הוא כובש החלל, האדם שיטוס — עוד בימי חייהם של רוב הקוראים ברגע זה את הגליון הזה — אל עולמות חדשים.

דוש קיבל על עצמו את התפקיד בספקות חמורים. דוקא בחודש האחרון הופיעו שני ענקי-עולם — טיים וקוליר — כשכובש החלל על שערם. שניהם יכולים להתחמש בשלל צבעים, מעסיקים את מיטב הציירים. האם יוכלו להתחרות בהם? האם יוכלו ליצור יצירה מקורית, שלא תהיה חיקוי גם?

דוש עשה את שלו. אם הצליח לא, אתה השופט. אל תתבייש לגלות לנו את דעתך.

לפני כמה שבועות הבטחתי-לך כי העולם הזה ישנה את צורת שעריו. הוא שם קץ לשערי הנערות (שהסתגנו, בינתיים, לכל מיני עתוננים אחרים). הוא מתח קו תחת שלב אחד בהתפתחות העתון, הוא בחר בצורה חדשה של שער, שיציג לציבור אישיות בולטת המסמלת מאורע או בעיה.

הנה לפניך שמונה השערים הראשונים של הקו החדש. יכול אתה לשפוט עתה באיזו מידה הצלחנו (אם בכלל), אם עלתה רמת העתון, אם עלה בידינו להוסיף לעתונות העברית משהו חדש בעל ערך.

הרעיון היסודי לקוה, כמוכן, מטיים: שילוב תצלומי של איש עם ציור סמלי, הבא לבטא את הרעיון שהודות לו הופיע בשער. אולם כמו תמיד נסיונו להמנע מחיקוי גם, להתאים את הגסיון הזר לאפי-שריות ולסגנון שלנו.

לא היה זה קל, השיטה של טיים בנויה על השימוש בצבעים, שיטה שתון עברי בלתי תלוי אינו יכול להשתמש בה, כיון שהיא כרוכה בהוצאות עצומות המתאימות רק לכיסם של הצבא או מפלגה. אנונים רבים סברו תחילה שאין כל אפשרות להתאים את סגנון הטיים לדפוס שחור-לבן. יתר על כן, עתון מצרי, אל גיל אל גדיד, שהחליט לפני שנה להשתמש בשיטות של טיים (עם התאמות הדומות מאד לשיטות העולם הזה) ניסה ליצור שערים של טיים בשחור-לבן, אך נכשל וחלל מנסיון זה.

בכל זאת החלטנו לנסות. וכינו לשיתוף פעולה מצוין מצד האישים שבחרנו בהם לשער (להוציא את אייק ואת אורן, שלא יכלו להתגונן). ואם נדון לפי מספרי התפוצה, הנמצאים שוב בסיומן עליה, אחרי היורדה הכללית בעתונות בראשית השנה, הרי מעדיף גם אתה אישיות מעניינת על פני בחורה יפה — לפחות על שער העתון.

אורי בכנרי



באו עיני

החל מגליון זה יחדל מדור "במו עיני" להופיע כמדור שבועי. יפורסם אחת לחודש.

גים על דבר הניעונו ללוד. היה בכתבה כשרון וזמיון עתונאי, ולא נשאר לי אלא לאשר את נכונות התאור.

שלום זיסמן, חבר הכנסת

ניר, מפרות וזוזות

רצוני להפנות את תשומת לבכם לחוברת אשר הופיעה בימים אלה בשם כרמלה הפסודנית. החוברת מלקלפת, לעתים, את הנוער ומסקת במטר יות. אין לספור זה כל תובן או חזיון. להוצאות הספרים אין נר; להדפסה ולחומר כוה יש? איתן בהירי, נתניה

העולם הזה שותף לשאלתו של הקורא בהירי.

סרום בסרום

משה אלוני שכח (העולם הזה 790) כי במחנה כביש סרום קיים נושג ושמו נרשן. נרשן זה, הממלא את תפקידו מטעם מ. ע. ע. מטיל מורא על העובדים, מפקד פועלים, מעסיק 50 אחוז מוע"ל לים דרוים, בו כומן שפועלים יהודים משועים למקומות עבודה, וכל זאת למען הארדת שמו. אורי, תל-אביב

גרשון אוטרובסקי הוא ספקח מחנות הע"י בודה של מ. ע. ע. בכביש סרום, אשר להע"י סקת דרוים חולה הקורא אורי: זה חדשים רבים ש. מ. ע. צ. חולה להעסיקם נזח האב"טלה בישובים העבריים.

המציאות מוזרה מן הדמיון

ספור ההודשה האחרון (העולם הזה 790) מצא הפעם חן בעיני. מי האיש שתרד לעומק הזה של ההווי הכבוצי?

בן משק ז. בוהק (לא ז. בורק כפי שפורסם בטעות), הוא איש משק ותיק, לשעבר בן חמדיה בעמק בית שאן.

אינני יודע אם ידוע לכם שספור ההודשה אינו ספור כי אם מעשה שהיה. לדעתי אין זו דרך להספיד חבר, ואם ידעתם שהספור הוא אמיתי — חומר טקט היה זה מצדכם לפרסם אותו.

יהודה מונק, גבעתיים

סיסמאות ומעשים

בקשר לכתבה פורגא, פיונג יגנ ועיוחורוד, נדמה לי שאין כמות ממצה את כל הצביעות במלל של "אחתת עמים", "פועלי כל הארצות התאחדו" ועוד סיסמאות של סוציאליזם אשר שני העיוחורודים מאמינים בהן. עין הרוד, אשרות יעקב, נבעת הלושה ועוד, יכולים ללמדנו מהי מרת האמת שבסיסמאות אלו ועל אופים של האנשים המושמעים אותן, על אכוריותם של אלה המשתקעים למשנת ילדים רבים למען אלילים המפסקים משפחות בי שם רעיונות זרים שאבד עליהם לכה.

יהודה הררי, חיפה

ההר הוויד מפעל

העולם הזה (776) כותב: "קומץ אנשים, ש" ניסו להתמדד, בראשם המפקח בן-דוד ממשרד הבריאות, העלו חרם, רשימתם הבלתי מפלגתית נחלה כשלוש". הבלוק למען אגוד בלתי מפלגתית של עובדי המדינה קבל שני מנדטים (מתוך 31). מפ"ם, אגודת ישראל קבלו אותו מספר (של מנדטים).

יוסף בן-דוד, ירושלים

מחירי בתי-הקולנוע

חקירתכם על בתי-הקולנוע (העולם הזה 790) לא השאירה ספק בקרבי כי תביעותיהם של בעלי בתי-הקולנוע הן בלתי-צודקות. הם מוללים בלעזי בקהל הדרוב, נוהגים להעלים כרטיסים וזלים ומ" ציעים למכירה כרטיסים יקרים.

על בעלי-הקולנוע להראות יותר יחס ללקוחות יתים ולשכוע את הצבור בצורה בולטת שאומנם מפסירים הם מעסק זה.

דוד גבון, ירושלים

בית אורן

ההיוונים שלכם ערוכים כדרך כלל בטעם ומעור רים ענין אך כהריון השמות (העולם הזה 791) עברתם את נבול הטעם הטוב. כוונתי לשאלה ממי ששתשובה זה היא בית אורן. אינני מאמין שהתכתנות ההתבדל על חשבון המקרה. נראה לי שיש בזה חומר טקט שבמקצת מחשבת אופשר היה למנוע אותו.

מנחם רגבי, באר-שבע

Advertisement for 'העולם הבא' (The World Hereafter) featuring a drawing of a woman's face and text about a weekly magazine.

Advertisement for 'העולם הבא' (The World Hereafter) featuring a drawing of a man's face and text about a weekly magazine.